

Bijlage inventarisatie overstap en arbeidsmarktregio Voorschoten Z/20/047053/205690

Vraag: Wat is gevolg van het elders onderbrengen beleid en uitvoering W&I voor de deelname aan de arbeidsmarktregio en het werkgeversservicepunt (WSP) voor Voorschoten en wat zijn de voor- en/of nadelen van een eventuele overstap?

Voorlopige conclusie; uit een overstap voor beleid en uitvoering W&I volgt logischerwijze ook dat er, op termijn, ook een overstap voor de arbeidsmarktregio en WSP wordt gemaakt. Dit omdat er met andere gemeenten beleid gericht op werkzoekenden wordt afgestemd dan met de huidige betrokken gemeenten bij de huidige arbeidsmarktregio. Het is niet leidend, maar lijkt wel meer opportuun bij een overstap. De voor- en nadelen (met name ook voor betrokken organisaties en dienstverlening richting gericht op cliënten) moet nog verder worden onderzocht. Cliënten moeten naar een ander UWV kantoor (Leiden in plaats van Zoetermeer), maar veel dienstverlening gaat al digitaal. Een punt van discussie zijn frictiekosten. Er staat niets opgenomen in de governance-afspraken over hoe hiermee om te gaan bij uittreding. De overheadskosten stijgen waarschijnlijk voor de deelnemende gemeenten op het moment dat één gemeente vertrekt. Verder heeft het UWV een beslissende rol.

Algemeen

De gemeente Voorschoten participeert in de **arbeidsmarktregio Zuid Holland Centraal**. Hieraan nemen de gemeenten Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Voorschoten, Wassenaar en Zoetermeer (centrumgemeente) deel.

Ook neemt de gemeente Voorschoten deel aan het **werkgeversservicepunt Zuid Holland Centraal**. De arbeidsmarktregio ZHC is daarbij verdeeld in twee regio's: regio A en regio B, waarvan Voorschoten onderdeel uitmaakt van regio B samen met de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Wassenaar.

Wat is een arbeidsmarktregio?

Een arbeidsmarktregio is een verplichte samenwerking tussen gemeenten (in deze de gemeenten Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Voorschoten, Wassenaar en Zoetermeer (centrumgemeente) met UWV (in deze UWV Haaglanden). De samenwerking in 35 arbeidsmarktregio's is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van UWV (rol m.n. gezien werkloosheidsuitkering) en gemeenten (rol m.n. gezien bijstand) sinds 2012. De invoering van arbeidsmarktregio's ging samen met een bezuiniging op het UWV (m.n. minder vestigingen, sommige vestigingen werken voor meerdere arbeidsmarktregio's).

Zoals is vastgelegd in de Wet SUWI/ Participatiewet moet er samenwerking worden gerealiseerd op een aantal terreinen, te weten arbeidsmarktbeleid, werkgeversdienstverlening en de dienstverlening aan werkzoekenden. In het bestuursakkoord van de VNG en het Rijk van 2012 is opgenomen dat gemeenten tot een regio-indeling zouden komen die het beste past bij bovenlokale en gemeenschappelijke uitvoering van gemeentelijke samenwerking en het regionale schaalniveau van de arbeidsmarkt. Betrokken partijen VNG, Divosa, UWV en Cedris zijn uiteindelijk tot de indeling gekomen. In een aantal regio's speelt de vraag of de arbeidsmarktregio voldoende aansluit bij de sociaaleconomische structuur van de streek. Met name in arbeidsmarktregio's waar sprake is van grote subregionale verschillen in arbeidsmarkt, sociaaleconomische structuur en uitkeringsproblematiek binnen de grenzen, worden vragen gesteld bij de betekenis van de getrokken grenzen. Dat geldt eveneens voor regio's waar sprake is van relatief hoge pendel. Enerzijds ontstaan hierdoor subregionale samenwerkingsverbanden en anderzijds bovenregionale samenwerkingsverbanden. Dat is ook binnen de regio ZHC het geval. De gemeente Voorschoten neemt deel aan de arbeidsmarktregio ZHC, maar er wordt ook subregionaal gewerkt om het meest slagvaardig te zijn en invulling te geven aan de *couleur locale*. De regio is verdeeld in regio a (gericht op Haaglanden en Rijnmond, nauwelijks over grenzen heen verplaatsing) en regio b (gericht op Haaglanden en Holland Rijnland en wel over grenzen heen verplaatsing) naar aanleiding van behoefte van bestuurders voor maatwerk. Regio b bestaat uit Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar. Er is sprake van een netwerksamenwerking gericht op 1 WSP, gezamenlijke trainingen voor accountmanagers en harmoniseren pakket instrumenten en voorzieningen.

Alle activiteiten van de arbeidsmarktregio zijn gericht op werkzoekenden (nog) meer te verbinden met werkgevers en vice versa. Vanuit oogpunt van gemeenten vooral gericht op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (bijstand) en van elkaar leren voor verdere verbetering aanpak en activiteiten. Het is vooral aanbodgericht (hoe krijgen we mensen weer aan het werk).

Wat is de samenwerkingsvorm van een arbeidsmarktregio?

In elke arbeidsmarktregio is één centrumgemeente aangewezen, voor de huidige regio is dat Zoetermeer. De regierol of voortrekkersrol bij de totstandkoming van regionale samenwerking ligt in principe bij deze centrumgemeente. De regierol moet tot uiting komen in het houden van overzicht, het uitzetten en organiseren van beleidslijnen, het organiseren van inzet en samenwerking en het afleggen van verantwoording. Er wordt gewerkt met een netwerkorganisatie.

Wat zijn de activiteiten?

Er is sprake van incidentele en structurele middelen om activiteiten uit te voeren.

In 2019 is in de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal (ZHC) gewerkt aan het (landelijk) plan 'perspectief op werk'. Eind september 2019 heeft het Rijk bekend gemaakt dat regionaal €2 miljoen beschikbaar is voor twee jaar (incidentele middelen). In 2020 wordt het grootste deel van de projecten in het plan 'perspectief op werk' uitgevoerd onder leiding van een regionale aanjager. Voor de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar wordt het beschikbare budget van €275.213. Leidschendam-Voorburg € 187.738. Wassenaar €65.340 en Voorschoten € 22.136. Voor deze drie gemeenten in elk geval ingezet voor:

- De inzet van een jobcarver en matchmaker;
- de aanschaf van een module in het intake-systeem Competensys voor statushouders (gericht op competenties);
- Bouwen aan leer-werktrajecten.

De lokale budgetten uit het plan perspectief op werk voor de drie gemeenten worden gezamenlijk ingezet. Deze budgetten worden door de gemeente Zoetermeer beschikbaar gesteld aan de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Er zijn tot en met 2023 ook beperkt incidentele middelen om samenwerkingsstructuren te verbeteren.

Daarnaast is sprake van structurele middelen o.b.v. inwoneraantallen ook zogenaamde maatwerkbudgetten. Door Leidschendam-Voorburg wordt invulling gegeven aan inzet van deze maatwerkbudgetten voor cliënten uit Wassenaar en Leidschendam-Voorburg, Voorschoten sluit aan op een project in Leiden Human Capital Agenda (Economie 071) en Voorschoten levert de projectleider. Het maatwerkbudget van Voorschoten wordt daarom door Zoetermeer verstrekt aan Voorschoten.

Daarnaast worden regionale projecten verder uitgewerkt en uitgevoerd. Een van de regionale projecten betreft de keuze om te gaan werken met de "Hallo Werk" app en een ander is het kansrijke sectorenplan.

Hoe is de netwerksamenwerking georganiseerd?

Er zijn meerdere periodieke overlegvormen, waarin zowel UWV, als gemeenten aan deelnemen. Er is ambtelijk beleidsoverleg, hoofdenoverleg en bestuurlijk overleg. Indien noodzakelijk of wenselijk vindt besluitvorming door colleges plaats.

Wat zijn de kosten?

Het gaat voor Voorschoten in 2020 volgens de begroting om ongeveer 15.000 euro voor de bijdrage aan het regionaal platform arbeidsmarkt.

Samenstelling mogelijke toekomstige arbeidsmarktregio voor Voorschoten:

Holland Rijnland

Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden (centrumgemeente), Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen en Zoeterwoude.

Werkgeversservicepunt voor arbeidsmarktregio:

Een werkgeversservicepunt is een servicepunt voor ondernemers uit de regio. Ze helpen ondernemers (kostenloos) bij personeelsvraagstukken en arbeidsmarktinformatie. Ze helpen werkgevers bij matching, scholing van medewerkers en advies over bijvoorbeeld sociaal ondernemen, regelingen en subsidies voor ondernemers.

Website: www.zhcwerkt.nl

Het werkgeversservicepunt is verdeeld in regio a en regio b naar aanleiding van behoefte van bestuurders voor maatwerk. Regio b bestaat uit Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar.

Er zijn 5 a 6 accountmanagers in dienst van het WGS: zij werken voor gemeenten en zijn gelinkt aan deze arbeidsmarktregio en onderhouden contacten met werkgevers; over vacatures, het opzetten van leer- en werktrajecten (activiteiten met name gericht op bijstandsgerechten uit te laten stromen).

Voor de arbeidsmarktregio Holland Rijnland is dat het Werkgeversservicepunt HR (www.wsphollandrijnland.nl)

Het Werkgeversservicepunt (WSP) Holland Rijnland is een samenwerkingsverband tussen UWV, gemeenten en SW-bedrijven. Zij zijn het aanspreekpunt voor werkgevers met arbeidsmarktfragen in deze regio. Met hun gezamenlijke ervaring en keuze uit een groot aantal mensen op allerlei niveaus, verzorgen zij passende matches tussen werkgevers en werkzoekenden. Zij geven bijvoorbeeld ook ondersteuning in de vorm van een proefplaatsing, een subsidie of jobcoaching. De werkgeversbenadering in Holland Rijnland wordt uitgevoerd door drie gemeentelijke werkgeversservicepunten: Duin- en Bollenstreek (ServicepuntWerk voor Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen), Rijnstreek, (Rijnvicus voor Alphen aan de Rijn, Kaag en Braassem en Nieuwkoop), de Leidse regio (DZB voor Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude) en het regionaal werkbedrijf WERKbedrijf Holland Rijnland van het UWV.

Voorlopige conclusie: de activiteiten zijn soortgelijk, gericht op gelijke uitstraling naar werkgevers en er is ook een subregionale werkwijze.

Wat is de route die een gemeente moet volgen om naar een andere arbeidsmarktregio over te stappen?

Als een gemeente de samenwerking in ZHC wenst op te zeggen, bespreekt deze gemeente dit eerst in het Hoofdenoverleg alvorens de opzegging te agenderen in het Bestuurlijk overleg. Dit geldt ook voor wijziging van afspraken uit dit document: de partij die wijziging van afspraken wenst, agendeert dit eerst in het Hoofdenoverleg. Indien het een aangelegenheid is die het Bestuurlijk overleg aangaat, plaatst het Hoofdenoverleg dit met een advies op de conceptagenda van het Bestuurlijk overleg. Het Bestuurlijk overleg respectievelijk het Hoofdenoverleg voor de afspraken waarover dit overleg verantwoordelijk is, besluit bij meerderheid dat de afspraken niet meer geldig zijn. In het Bestuurlijk overleg geldt een meerderheid als 4 van de 7 bestuurders akkoord zijn. In het Hoofdenoverleg geldt een meerderheid als 3 van de 5 hoofden akkoord zijn voor afspraken die gelden in ZHC. Voor afspraken die gelden in regio A geldt een meerderheid van 3 van de 4 hoofden. Het hoofd van regio B deelt afspraken die in regio B gemaakt zijn mee aan de hoofden van regio A.

Een punt van discussie zijn frictiekosten. Er staat helaas niets opgenomen over hoe hiermee om te gaan bij uittreding. De overheadskosten stijgen voor de deelnemende gemeenten op het moment dat één gemeente vertrekt. Zie de bijlage governance voor de verdeelsleutels.

Verder heeft het UWV een beslissende rol bij het overstappen naar een andere regio. Zie: <https://www.samenvoordeklant.nl/nieuws/procedure-overstap-van-een-gemeente-naar-een-andere-arbeidsmarktregio>:

Een voorgenomen overstap van een gemeente naar een andere arbeidsmarktregio wordt eerst besproken in de Regionale Werkbedrijven¹ van beide betrokken arbeidsmarktregio's waar UWV, gemeenten en sociale partners, deel van uitmaken. In de bespreking in de betrokken Regionale Werkbedrijven kunnen de vertegenwoordigers van alle partijen de consequenties van de overstap bespreken. Na instemming van alle partijen met het voornemen voor overstap van een gemeente naar een andere arbeidsmarktregio bekend is, informeert UWV betrokkenen over de consequenties voor de organisatie en financiën van UWV.

Vervolgens wordt een gezamenlijk wijzigingsverzoek (het gezamenlijke besluit) bij UWV Werkbedrijf ingediend door de beide centrumgemeenten (i.c. Zoetermeer en Leiden). Het gezamenlijke wijzigingsverzoek wordt ondertekend door de centrumgemeenten van de betrokken arbeidsmarktregio's. Uit het gezamenlijke wijzigingsverzoek moet blijken dat alle gemeenten uit de betrokken arbeidsmarktregio's hebben ingestemd met de overstap van die gemeente. Vervolgens wordt deze wijziging door UWV opgenomen in de jaarlijkse wijziging van het Besluit Werkgebieden UWV. Voordat formele wijziging plaats vindt, vindt afstemming plaats met de VNG.

bijlage governance ZHC: apart beschikbaar

¹ netwerkorganisaties waarin gemeenten binnen een arbeidsmarktregio samenwerken met UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties of mensen die niet het wettelijk minimumloon kunnen verdienen, te plaatsen op de banen waarvoor werkgevers garanties hebben afgegeven.